

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма
«Німецька мова і література, англійська мова, переклад»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізації 035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно) (перша – німецька)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Актуальні проблеми перекладу
Викладач (-і)	Павлишинець Олена Олегівна
Контактний телефон викладача	0506274798
Е-mail викладача	olena.pavlyshynets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	четвер 15:00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>У рамках курсу «Актуальні проблеми перекладу» студенти отримують теоретичні знання про закономірності та особливості перекладу, а також практичні навички виконання перекладу текстів. Таким чином відбувається систематизація отриманих раніше знань і навичок і на прикладі перекладів з німецької мови на українську та навпаки, студенти аналізують труднощі і особливості перекладу, визначають актуальні проблеми перекладу, що сприяє підвищенню фахової кваліфікації та виробленню індивідуального стилю майбутніх перекладачів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна має на меті сприяти ознайомити студентів з теоретичними основами і проблемами перекладу, систематизувати набуті знання і закріпити практичні навички, а також залучати студентів до усвідомленої аналітичної та практичної роботи в галузі перекладознавства і перекладу.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - надати інформацію щодо комплексу наук, з яких складається перекладознавство; - навчити студентів чіткого розуміння проблем і правильного використання термінів і понять теорії письмового перекладу НТ, <p>Цілі навчальної дисципліни: забезпечення студентів теоретичними знаннями про комплекс перекладознавчих наук, труднощі і проблеми, з якими стикається перекладач у своїй професійній діяльності, ознайомлення студентів з способами і прийомами подолання можливих труднощів, сприяння аналітичній діяльності фахівця-філолога та виробленню індивідуального стилю перекладача.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, літературознавчої германістики, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність спілкуватися основною іноземною мовою. • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; • Здатність бути критичним і самокритичним; • Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; • Здатність працювати в команді та автономно; • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; • Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; • Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; • Здатність генерувати нові ідеї (креативність). <p>Фахові компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й 	

літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів;
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань; • Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології; • Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів німецької мови для досягнення запланованого прагматичного результату, ведення успішної особистісної та професійної комунікації та здійснення фахового усного та письмового перекладу; • Здатність формулювати різноманітні тематичні питання/ проблеми в галузі перекладознавства, виокремлювати їх серед загальних тематичних питань/ проблем лінгвістичної науки

5. Програмні результати навчання

<ul style="list-style-type: none"> • Впевнено володіти державною та німецькою мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування, презентувати результати досліджень державною та німецькою мовами. • Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.. • Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. • Збирати та систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації). • Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
---

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
практичні заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
1	035 Філологія	1	В

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Загальні питання перекладу. Об'єкт та предмет дослідження. Значення перекладу в сучасному суспільстві. Перекладознавство як наука і споріднені дисципліни.	2		4
Тема 2. Національне забарвлення мов оригіналу і перекладу: проблема відповідностей і відмінностей між ними. Специфіка оригіналу.	2		4
Тема 3. Фахові мови і термінологічні аспекти перекладу.	2		4
Тема 4. Індивідуально-стильові труднощі перекладу. Індивідуальний стиль і переклад. Адекватність перекладу.	2	2	6
Тема 5. Функціонально-стильові труднощі перекладу. Функціональні стилі і переклад.	2		

Науково-технічний стиль.		2	6
Військовий переклад.		2	6
Офіційно-діловий стиль і переклад ділових паперів.		2	6
Публіцистичний стиль і переклад публіцистичних текстів.		2	6
Побутовий стиль.		2	6
Художній стиль. Особливості перекладу художніх текстів.		2	6
Тема 6. Переклад як творчість. Моделі перекладу як творчого процесу. Засоби перекладу для досягнення адекватності. Рівні та одиниці перекладу. Еквівалентність та розуміння перекладу як творчого процесу.	2	4	6
	ЗАГ.:	12	18
		60	

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове оцінювання та самостійну роботу. Система контролю знань студентів здійснюється через: 1) поточний контроль (усне опитування на практичних заняттях) та перевірку виконання студентами самостійної роботи, що мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з курсу та практичних навичок студентів, а також через симуляцію іспитів у режимі онлайн та офлайн, 2) підсумковий контроль (підсумковий тест).</p> <p>Розподіл балів за семестр: аудиторна робота та поточний контроль – 40 балів, виконання завдань самостійної роботи – 40 балів і підсумкова контрольна робота – 20 балів.</p>
Вимоги до письмових робіт	Передбачено тренувальні письмові роботи (переклад текстів та виконання вправ на переклад і аналіз перекладів), контрольні тестові завдання і підсумковий тест.
Практичні завдання	Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 40 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 8.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю (заліку) за умови отримання не менше 25 балів, максимум 50 балів, за аудиторну та самостійну роботу. Студент, який не набрав 25 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік; форма здачі – усно-письмова. Підсумковий контроль відбувається у формі підсумкового тесту.

8. Політика навчальної дисципліни

Вибір навчальної дисципліни відбувається на основі [Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника права на вільний вибір освітніх компонент](#).

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях, активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Враховуються результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. На консультаціях викладача студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять і письмової роботи.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, наявність сертифікатів, котрі підтверджують відповідний рівень володіння німецькою мовою та відповідають вимогам Test DaF тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга, 2006. – 592 с.
2. Кучер З.І. Практика перекладу (німецька мова): навч. посібник для студ. вищ. навч. заклад. / Кучер З.І., Орлова М.О., Редчиць Т.В. – 2-ге вид. – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 464 с.
3. Mishchenko L.A., Turtshenko O.M. Theorie und Praxis des Übersetzens. Lehrbuch. – Winnyzja: NOWA KNYHA, 2003. – 176 S.

Додаткова:

1. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу : монографія / С.

- М.Амеліна, О. В. Бабенко, Н. В Білоус та ін. ; за заг. ред. С.М. Амеліної. – К.: ЦУЛ, 2018. – 470 с.
2. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. Київ: Юніверс, 2002. – 280 с.
  3. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2008. – 512 с.
  4. Ходикіна І.В. Труднощі перекладу сучасної німецької мови. // DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-196-1-61>.

Викладач _____ Олена ПАВЛИШИНЕЦЬ